

Проблеми та перспективи розвитку неолімпійського спорту в Україні

Байрамов Р. Х.

Харківська державна академія фізичної культури, Харків, Україна

Управління у справах молоді та спорту Харківської обласної державної адміністрації,
Харків, Україна

Анотація. У роботі розглянуто стан розвитку неолімпійського спорту в Україні. Проаналізовано проблеми та перспективи розвитку неолімпійського спорту в Україні.

Ключові слова: неолімпійський спорт, спортсмен, види спорту, Спортивний комітет України, Всесвітні ігри.

Вступ. Неолімпійський спорт сучасності поступово займає лідируючі позиції у суспільстві. Він набирає обертів популярності серед різних верст населення у всіх куточках світу. На сьогоднішній день неолімпійські види спорту вже транслюються у всьому світі та не залишаються поза увагою ЗМІ, що є доказом того, що даний напрям спорту стає популярним та відіграє велику роль у житті людей. На рівні з олімпійськими неолімпійські види спорту поповнюються кожного року новими видами, а екстремальні види вже давно стали популярними серед молоді.

У своїх наукових працях Імас Є., з Борисової О., Когут І. відмічали, що міжнародний спортивний рух разом із уболівальниками охоплює сьогодні більше половини населення світу, що складає близько 4,5 млрд. осіб. У структурі сучасного спорту неолімпійський напрям посідає досить вагоме місце [5].

У своїх дослідженнях Долбишева Н.Г. зазначала, що на сучасному етапі розвитку спорту як соціальної сфери діяльності людини, неолімпійський спорт займає важливе місце, він має взаємозв'язок з різними видами спорту і функціонує в різних його напрямках. Неолімпійський спорт має спільні ознаки з олімпійським, професійним та адаптивним спортом [4].

Окремі аспекти неолімпійського спорту розкрито в працях вітчизняних науковців. Так,

основні напрямки діяльності органів управління, які забезпечують неолімпійський спорт в Україні, вивчали Н. Долбишева (2012, 2014), О. Борисова, Є. Імас, С. Матвеев (2015). Стратегічним перспективам розвитку неолімпійського спорту в Україні приділяли увагу Я. Леонов, Г. Путятіна (2014). Питаннями визначення ролі та місця даного напрямку спорту у загальній фізичній культурі суспільства займалися Т. Бондар (2015, 2016), О. Томенко (2015). Особливості маркетингової стратегії фізкультурно-спортивних організацій вивчала у своїх роботах Н. Середа (2014, 2015) [1].

Мета дослідження полягає у визначенні проблеми та перспективи розвитку неолімпійського спорту в Україні.

Матеріал і методи дослідження. У ході дослідження використано аналіз літературних джерел та документів, вивчено наукові публікації, статті, автореферати дисертацій та монографії вітчизняних вчених, проаналізовано нормативні документи, що регламентують розвиток неолімпійського спорту в нашій країні.

Результати дослідження та їх обговорення. Важливим чинником, який впливає і забезпечує належний рівень розвитку держави є фізична культура і спорт в різних його напрямках, таких як, олімпійський, неолімпійський, паралімпійський, дефлімпійський, масовий, спорт в навчальних закладах та ін. Імідж держави завжди забезпечується високим рівнем спортивних досягнень на міжнародній арені. Тому кожна країна старається якомога більше уваги приділяти розвитку спорту.

В Україні, як і в усьому світі, стрімко розвиваються види спорту, що не входять до програми літніх та зимових Олімпійських ігор. З кожним роком неолімпійські види спорту стають популярнішими серед населення в усіх регіонах країни.

Неолімпійський спорт – є складовою спорту в цілому, розвитком якого займаються різні фізкультурно-спортивні організації, а саме: всеукраїнські та регіональні федерації, союзи, асоціації з видів спорту, спілка громадських організацій «Спортивний комітет України», фізкультурно-спортивні товариства, дитячо-юнацькі спортивні школи, спортивні клуби та різноманітні громадські спортивні організації [2].

На сучасному етапі розвитку українського суспільства зберігається актуальність всебічної підтримки сфери фізичної культури і спорту з боку держави. Такий стан речей унормований чинним законодавством, а також спрямований на створення сприятливих умов для розвитку та поширення спортивного руху серед населення, вчасності неолімпійських видів спорту, що показано у Законі України «Про фізичну культуру і спорт». Це зумовлено тим, що неолімпійський спорт з кожним роком набуває все більшої популярності в світі та Україні [1].

Розвитком неолімпійських видів спорту крім національних федерацій опікується громадська організація, яка є аналогом Олімпійського комітету з неолімпійських видів

спорту – Спортивний комітет України (далі – СКУ).

Відповідно до Закону України «Про фізичну культури та спорту» центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері фізичної культури та спорту співпрацює із Спортивним комітетом України щодо розвитку неолімпійських видів спорту на підставі договору, може надавати йому фінансову підтримку з державного бюджету для здійснення статутної діяльності, підготовки та участі національних збірних команд у Всесвітніх іграх з неолімпійських видів спорту, інших міжнародних змаганнях [6].

Відповідно до інформації з офіційного сайту СКУ до нього входить 45 повноправних членів (неолімпійських федерацій) та має 5 асоційованих членів [10].

Українські спортсмени завжди показували високі результати на найголовнішому страті з неолімпійських видів спорту – Всесвітніх іграх. За даними Мінмолодьспорту України українські спортсмени вперше взяли участь у IV Всесвітніх іграх 1993 року у м. Гаага (Нідерланди) за участю 69 країн світу, де завоювали 2 срібні медалі зі спортивної акробатики [9]. А вже за інформацією з офіційного сайту X Всесвітніх ігор, які відбулись з 20 по 30 липня 2017 році в м. Вроцлаві (Польща) національна збірна команда України в загальнокомандному заліку серед 102 країн посіла 5 місце, здобувши 25 медалей, а саме: 10 золотих, 7 срібних та 8 бронзових [8]. Аналізуючи досягнення вітчизняних спортсменів з неолімпійських видів спорту можна побачити значний приріст завойованих медалей українськими спортсменами на Всесвітніх іграх.

В Україні з кожним роком збільшується кількість визнаних видів спорту, що не входять до програми Олімпійських ігор. На сьогоднішній день до Реєстру визнаних видів спорту в Україні входить 112 неолімпійських видів спорту, це рівно на половину більше за олімпійські [7].

У наукових працях Долбишевої Н.Г. зазначено, що стрімке зростання популярності неолімпійського спорту в Україні й значні досягнення наших спортсменів, які представляють неолімпійські види спорту на міжнародному рівні, пояснюються тим, що існує певна система його управління й організації. У вітчизняній науково-методичній літературі достатньо повно представлена ієрархія управління неолімпійським спортом в Україні з боку держави та громадських організацій [3].

Слід зазначити, що в Україні неолімпійському спорту приділяють велику увагу з боку держави. За інформацією Мінмолодьспорту в Україні є пріоритетні види спорту з неолімпійських видів, які у повному обсязі фінансуються з боку держави, це ті види, які входять до програми Всесвітніх ігор, Всесвітніх ігор єдиноборств, Всесвітніх інтелектуальних ігор та Шахової олімпіади. Проте, фінансування та організація інших

видів спорту потребує значного покращення.

Висновки. Вирішення питання стосовно підвищення фінансового та організаційного рівня забезпечення неолімпійських видів спорту на державному рівні, враховуючи популярність даного спортивного напрямку серед населення, безумовно потребує покращення у нашій країні. Проте, враховуючи високі показники рівня неолімпійського спорту в Україні та фінансування пріоритетних видів спорту, що не входять до програми Олімпійських ігор, однак ввійшли до програми Всесвітніх ігор, можна констатувати, що державні та громадські органи управління з фізичної культури та спорту забезпечують подальший розвиток неолімпійських видів спорту в нашій країні для виходу на міжнародну спортивну арену.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку полягають у вивченні шляхів розширення джерел фінансування розвитку неолімпійського спорту в Україні.

Список використаної літератури.

1. Бондар А.С., Байрамов Р.Х. *Залучення населення до занять неолімпійськими видами спорту у Харківській області. Організаційно-управлінські умови розвитку неолімпійського спорту на Слобожанщині.* Харків: ХДАФК, 2017. С. 77-82.
2. Бондар А., Золочевський В., Шаврак Д. Участь українських спортсменів у змаганнях з олімпійських та неолімпійських видів спорту. *Стратегічне управління розвитком галузі фізична культура і спорт.* Харків: ХДАФК, 2015. С. 125-131.
3. Долбишева Н.Г. Ієрархія управління неолімпійського спорту в Україні. Теорія та практика фізичного виховання. 2012. С. 393-400.
4. Долбишева Н.Г. Основні напрями неолімпійського спорту. Спортивний вісник Придніпров'я. 2014. № 1. С. 138-144.
5. Імас Є. Борисова О., Когут І. Неолімпійський спорт: проблеми та перспективи розвитку. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації: збірник наукових праць.* Житомир: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського; Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2016. випуск 2. С. 145-152.
6. Закон України «Про фізичну культуру і спорт». Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3808-12/page2>.
7. Наказ Міністерства молоді та спорту України «Про затвердження Порядку визнання видів спорту, включення їх до Реєстру визнаних видів спорту в Україні, порядок його ведення» від 27.01.2014 № 149 (редакція наказу Міністерства молоді та спорту України від 24.05.2017 № 2151) / Реєстр визнаних видів спорту в Україні / Додаток. Київ: Мінмолодьспорт України, 2014. С. 1-7.
8. Офіційний сайт Всесвітніх ігор «The World Games Wroclaw 2017». Режим доступу

<https://theworldgames2017.com/en/results/>.

9. Офіційний сайт Міністерства молоді та спорту України. Режим доступу <http://dsmsu.gov.ua/index/ru/material/11296>

10. Офіційний сайт Спортивного комітету України. Режим доступу <http://scu.org.ua/menu-sportcomitety-ukrainu/mignarodnii-ruh.html>.